

01.02.2021

Asia/4

§ 76

V 17.2.2021, Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite arkkitehti Eliel Saarisen suunnitelman huomioon ottamisesta Elielinaukion suunnittelukilpailussa

HEL 2020-010637 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto 14.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Avoimen puolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan 23.9.2020, että Eliel Saarisen suunnittelemalla, rakentamatta jääneellä Chicago Tribune Tower -rakennuksella voisi osallistua Elielinaukion ja Asema-aukion alueen suunnittelukilpailuun. Rakennuksen tulisi olla nykyäänösten mukainen ja vähintään sen alimman kerroksen tulisi olla julkista tilaa.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Elielinaukion ja Asema-aukion asemakaavan muutoksen suunnitteluperiaatteet 17.11.2020 Elielin aukion suunnittelukilpailun ohjeeksi. Periaatteiden tavoitteena on ohjata suunnittelua siten, että alueen ominaispiirteet toimivat lähtökohtina alueen kehittämisessä. Keskeisimmät alueen suunnittelua ohjaavat elementit ovat arvokas ympäristö ja liikenteelliset lähtökohdat, erityisesti alueen kävely-ympäristö.

Eliel Saarisen Chicagon arkkitehtikilpailuun vuonna 1922 osallistunut ehdotus on 29-kerroksinen, noin 140 metriä korkea ja pohjapinta-altaan noin 1 200 m². Arkkitehtuurikilpailun tontti sijoittui pohjoisamerikkalaisen suurkaupungin keskustaan. Kilpailun tavoitteena oli suunnitella toimistotalo ja löytää arkkitehtoninen ilme uudelle rakennustyyppille. Suunnitelma on sittemmin toiminut esikuvana useille 1900-luvun alkupuolen pilvenpiirtäjä-rakennuksille Yhdysvalloissa.

Kaupunginhallitus katsoo kaupunkiympäristön toimialan tapaan, että ryhmäaloitteessa esitetty suunnitelmavaihtoehto ei ole alueen kaavoituksen lähtökohtien eikä alueelle hyväksytyjen suunnitteluperiaatteiden mukainen, ja se poikkeaa myös yleiskaavan ja korkean rakentamisen periaatteista. Suunnitelma muodostaisi alueelle uuden merkittävän maamerkin, joka ei olisi kilpailun lähtökotien mukainen. Rakennus olisi valmistuessaan keskustan ja kantakaupungin korkein rakennus. Vain mahdolliset Pasilan ratapihan Trigoni-tornit olisivat korkeampia nykyisten suunnitelmien mukaisina.

Keskeinen tavoite alueen suunnittelussa on ympäristön arvojen huomioiminen. Saarisen suunnitelma sijoittui toiseen paikkaan, jossa suunnittelun lähtökohdat olivat erilaiset. Elielin- ja Asema-aukion suunnittelun kaupunkikuvalliset lähtökohdat muodostuvat eri lähtökohdista; päärautatieasema kellotorneineen tulee säilyä alueen maamerkinä ja merkittävimpänä rakennuksena. Lisäksi uudisrakentaminen tulee sovitaa alueen ympäröivään rakennuskantaan.

Elielin- ja Asema-aukion ympäristön rakennukset ovat myös ajallisesti eri vaiheissa rakentuneita ja edustavat rakentamisajankohtansa tyyliä ja rakentamisen tapaa. Aloitteessa esitetty Eliel Saarisen suunnitelma oli vuonna 1922 moderni ja uutta luovaa arkkitehtuuria. Nykyään rakennus edustaisi sata vuotta vanhaa amerikkalaista arkkitehtuurin tyyliä, eikä liity Helsingin tämän päivän rakentamisen ominaispiirteisiin.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Kaupunginhallituksen vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

01.02.2021

Asia/4

Liitteet

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto 14.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566